

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

З А Т В Е Р Д Ж У Ю "

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ІВАНЦАКІО

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**
Спеціальність **051 «Економіка»**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **«Міжнародна економіка»**

Статус дисципліни **вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **іспанська, німецька, французька**

Завідувач кафедри іноземних мов
та міжкультурної комунікації

Лариса САВИЦЬКА

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри *іноземних мов та міжкультурної комунікації*

Протокол № 7 від 05.01.2021 р.

Розробник:

Прус Н.О., к.пед.н.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Друга іноземна мова» для здобувачів освітнього рівня бакалавр складена відповідно до освітньої програми підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня «Міжнародна економіка»: галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка».

Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова» є вибірковою дисципліною для студентів третього та четвертого курсів навчання спеціальності 051 Економіка. «Друга іноземна мова» спрямована на формування іншомовної комунікативної компетентності в сферах побутового та професійного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в усіх видах мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, писемне мовлення) в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами.

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів загальних та професійно орієнтованих мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) для забезпечення їхнього ефективного спілкування на професійному рівні, аналізу економічної ситуації та економічної діяльності в світі, знайомства зі світовим досвідом і досягненнями в галузі економіки, науки та техніки для подальшого використання їх в своїй практичній діяльності; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.

Об'єктом вивчення дисципліни є професійний контекст формування іншомовної комунікативної компетентності студентів з іноземної мови, яка формується на основі інтегрування чотирьох основоположних вмінь (читання, мовлення, аудіювання, письма, лінгвальної медіації).

Предмет дисципліни – іншомовна комунікація, яка оптимізується у реально-часових мовленнєвих практиках з іноземної мови, у різних професійних (ділових) ситуаціях, що здійснюється задля формування цілісного й персоналізованого образу світу, розвитку творчої активності і автономності студента та усвідомлення міжкультурних особливостей представників різних лінгвокультурних спільнот.

Курс спрямований на оволодіння студентами компетентності з іншомовної комунікації професійного спілкування, що надасть можливість студентам мати конкурентні переваги серед інших фахівців в професійному середовищі і сфері міжнародних комунікацій.

Основні завдання:

- сформувані професійні комунікативні компетентності;
- ефективно використовувати мову у спілкуванні;
- використовувати мовні навички, необхідні для розуміння тем, проводити дискусії та висловлювати свою думку;
- бути здатним застосовувати набуті знання та вміння на робочому місці та реальному житті.

Зміст дисципліни містить сучасне розуміння професійної комунікації у світовому контексті. Основні напрями навчання – комунікативна особистість, професійна комунікація у діловому контексті, міжкультурне професійне спілкування.

Характеристики навчальної дисципліни

Курс	3, 4
Семестри	5, 6, 7
Кількість кредитів ECTS	8 (5 та 6 сем.), 5 (7 сем.)
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Іноземна мова І	Ділова іноземна мова І
Поглиблене вивчення іноземної мови за фахом	Іноземна мова академічної та професійної комунікації

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
1	2
Лінгвістична	Уніфікація та розвиток системи базових мовних знань з фонетики, граматики й лексики іноземної мови; розвиток умінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) у межах загальнонавчальної та загальноосвітньої мови
Ціннісно-смілова	Формування ціннісних орієнтирів студента, уміння обирати цільові стратегії поведінки, використовуючи вмотивовані комунікативні засоби
Прагматична	Уміння користуватися мовою для досягнення певних функціональних цілей в залежності від особливостей соціальної й професійної взаємодії: від ситуації, статусу співрозмовників й адресата мови та інших факторів, що стосуються прагматики ділового спілкування
Інформаційна	Уміння самостійно шукати та аналізувати необхідну інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій, виділяти головну та другорядну інформацію, передавати її
Соціолінгвістична	Уміння обирати мовні форми, використовувати й перетворювати їх відповідно до низки екстралінгвістичних факторів (конкретних індивідів, які застосовують певні мовні одиниці у професійній сфері)
Професійна	Сприятливі умови до пізнавальної та професійної діяльності майбутніх фахівців

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Перші контакти з діловими партнерами.

Тема 1. Знайомство з діловими партнерами.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Знайомство, вітання та прощання». Репліки ввічливості. Карта світу. Карта Європи. Назви країн. Національності, мови. Професії, посади. Заповнення анкет. Надання інформації про особу.

Тема 2. Особливості формального та неформального спілкування.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Зустріч ділового партнера». Як познайомитися, познайомити партнера зі співробітниками. Зустріч ділового партнера. Трансфер до готелю, розмови в автомобілі. У бюро. Прийом відвідувачів на підприємстві. Етикет. Кліше.

Змістовий модуль 2. Орієнтування у місті. Помешкання. Готель.

Тема 3. Орієнтування у місті.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Місто», «Транспорт». Вміння реалізовувати комунікативні наміри на вулицях міста. Реалізація мовних комунікативних інтенцій за темою: «Напрямки руху», «Виклик і замовлення таксі». Використання дієслів руху.

Тема 4. Помешкання. Готель.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Дім, квартира, кімната, готель». Телефонна розмова з агенцією, з власником житла, з адміністратором готелю, хостелу. Пошук квартири для клієнтів, меблі, опис умов проживання та оплати. Готель: замовлення номера в готелі; скасування/зміна замовлення. Умови проживання. Мовні кліше та особливості. Етикет.

Змістовий модуль 3. Робочий тиждень. Вільний час. Захоплення.

Тема 5. Робочий тиждень. Ділове спілкування.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «День, тиждень, рік, час за годинником, дата», «Сучасні комунікативні технології». Як призначити, скасувати, перенести зустріч. Загальна структура компанії. Умови праці. Робочий день. Види та зміст роботи. Графік роботи, складання програми перебування ділового партнера в компанії. Ділове листування. Структура ділового листа. Структура електронного листа. Вміння спілкуватися по телефону. Мовні кліше та особливості. Етикет.

Тема 6. Вільний час. Вихідний день. Відпочинок. Захоплення.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Вільний час, вихідний день, відпочинок, дозвілля», «Захоплення та уподобання». Організація вільного часу для ділових партнерів. Відпочинок влітку або взимку. Мовні кліше та особливості етикету.

Змістовий модуль 4. Проведення ділової зустрічі в ресторані. Відвідування магазинів.

Тема 7. Проведення ділової зустрічі в ресторані. Особливості національної кухні.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Відвідування ресторану». Запрошення ділового партнера до ресторану, знайомство з меню, розмови за столом у ресторані, замовлення та оплата замовлення. Особливості національної кухні, написання рецепту та способу приготування національної страви. Презентація національного ресторану. Мовні кліше. Етикет.

Тема 8. Магазины. Покупки: продукти харчування, одяг, взуття, сувеніри.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Види магазинів», «Продукти харчування», «Відділи супермаркету», «Предмети одягу та взуття». Використання мовних та граматичних моделей для здійснення комунікативних задач відповідно до теми: спитати/повідомити про вартість, про бажання подивитись та придбати необхідний товар, уточнити розмір і попросити приміряти конкретну модель. Опис зовнішності, особливості корпоративного одягу. Діалоги ділових партнерів у магазинах. Пошук сувенірів. Етикет.

Змістовий модуль 5. Метеорологічний прогноз. Підготовка ділової подорожі.

Тема 9. Метеорологічний прогноз.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Пори року», «Атмосферні явища», «Прогноз погоди», «Частини світу», «Особливості клімату країни, мова якої вивчається», «Клімат України». Порівняння клімату різних країн.

Тема 10. Підготовка ділової подорожі.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Вокзал», «Аеропорт», «Розклад руху». Реалізація мовних комунікативних інтенцій за темами: «Купівля квитків», «Он-лайн бронювання». Діалоги в транспорті. На вокзалі. На летовищі. Діалоги біля каси. Рольова гра «Планування ділової поїздки».

Змістовий модуль 6. Визначні місця країни, мова якої вивчається. Національні свята та традиції.

Тема 11. Визначні місця країни, мова якої вивчається.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Знайомство з картою країни», «Подорож визначними місцями, туристичними маршрутами». Презентація міст та туристичних об'єктів країни з використанням ресурсів Інтернету. Мовні кліше. Етикет.

Тема 12. Національні свята та традиції.

Набуття професійно-комунікативної іншомовної компетентності за тематикою: «Національні свята країни, мова якої вивчається», «Національні звичаї та традиції», «Національні свята України». Цікаві відомості про традиції та звичаї іншомовних країн.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у табл. «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни за комунікативними методами викладання іноземної мови для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування технології змішаного навчання (blended learning), активних та інтерактивних навчальних технологій, серед яких: практичні заняття проблемного характеру, робота в малих групах, презентації, ознайомлювальні (початкові) та рольові ігри, дискусії, студентські проекти.

Завдання **евристичного, творчого характеру** розвивають вміння систематизувати набуті знання та використовувати їх в практичних цілях.

Дискусія – обговорення якогось спірного питання, проблеми. Передбачає обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвиває мислення, допомагає формувати погляди, переконання, виробляє вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчить оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. Дискусія виправдовує свою назву в тому випадку, якщо обговорюване питання припускає альтернативні відповіді. Дискусія може бути визначена й спровокована викладачем, але може виникнути й спонтанно. Усякий дискусійний виступ студента потрібно тактовно привітати, що служить гарним стимулом для творчої активності на наступних практичних заняттях. Участь у дискусії формує в партнерів (студентів, викладачів) комунікативні навички, культуру спілкування, у тому числі вміння терпимо ставитися до думки співрозмовника, вести дискусію, аргументовано доводити власну точку зору, вміння слухати й поважати думку опонента. Цей метод використовується під час вивчення теми 3 «Орієнтування у місті», теми 6 «Вільний час. Вихідний день. Захоплення», теми 10 «Підготовка ділової подорожі».

Рольові ігри – форма активізації студентів, за якою вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій, за правилами, які вже розроблено, або виробляються самими учасниками. Описаний метод використовується під час опрацювання теми 1 «Знайомство з діловими партнерами», теми 3 «Орієнтування у місті», теми 4 «Помешкання. Готель», теми 7 «Проведення ділової зустрічі в ресторані. Особливості національної кухні», теми 8 «Магазин. Покупки: продукти харчування, одяг, взуття, сувеніри».

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, демонстрації нових товарів і послуг. Пропонується застосувати цей метод під час роботи з темою 5 «Робочий тиждень. Ділове спілкування», темою 11 «Визначні місця країни, мова якої вивчається» та з темою 12 «Національні свята та традиції».

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі письмової контрольної роботи, має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

1) рівень засвоєння мовного та мовленнєвого матеріалу за видами мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо);

2) ступінь засвоєння культурологічного і країнознавчої матеріалу навчальної дисципліни;

3) уміння поєднувати теорію з практикою при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на опрацювання в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання самостійних завдань проводиться за такими критеріями: на практичних заняттях оцінюється здатність студента оволодіти мовленнєвою компетентністю, зокрема з читання, аудіювання, письма та говоріння, засвоєння яких, оцінюється у 4 бали окремо кожне або інтегровано, у залежності від мети практичного заняття; протягом семестру проводяться дві письмових контрольних роботи кожна з яких оцінюється у 12 балів; обов'язковими для поточного контролю є дві презентації, які студенти виконують за вивченими темами двічі на семестр з оцінювальним балом – 8; самостійна робота студентів оцінюється у 2 бали у відповідності до технологічної карти з навчальної дисципліни.

Підсумковий/семестровий контроль (семестровий залік) має інтегровану оцінку результатів навчання студента з урахуванням поточного контролю, презентації, письмової контрольної роботи і самостійної роботи студента за відповідні змістові модулі.

Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова» вивчається протягом 3 семестрів.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль, контроль за виконанням самостійної роботи і модульний контроль упродовж семестру – 60 та максимально можлива кількість балів – 100. Сумарний результат у балах за семестр складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, що наведена в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	Незадовільно	
1 – 34	F		

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Рейтинг-план навчальної дисципліни

	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мах бал
1	2		3	4
Змістовий модуль 1. Перші контакти з діловими партнерами				
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Знайомство з діловими партнерами	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць.	Письмове виконання завдань	2
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Особливості формального та неформального спілкування	Усне/письмове виконання завдань	12
		Презентація Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць. Підготовка до проміжного контролю.	Письмове виконання завдань	4
Змістовий модуль 2. Орієнтування у місті. Помешкання. Готель.				

Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Орієнтування у місті	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмове виконання завдань	4
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Помешкання. Готель	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
		Презентація Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць. Виконання завдань.	Письмове виконання завдань	2
Загальна максимальна кількість балів за 5 семестр				100
з них				
поточний контроль				48
самостійна робота				12
модульний контроль (ПКР, презентація)				40
Змістовий модуль 3. Робочий тиждень. Вільний час. Захоплення.				
Тема 5.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Робочий тиждень. Ділове спілкування.	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць.	Письмове виконання завдань	4
Тема 6.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Вільний час. Вихідний день. Відпочинок. Захоплення.	Усне/письмове виконання завдань	12
		Презентація Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	<i>Самостійна робота</i>			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць. Підготовка до проміжного контролю.	Опитування	2
Змістовий модуль 4. Проведення ділової зустрічі в ресторані. Відвідування магазинів.				
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Проведення ділової зустрічі в ресторані. Особливості національної кухні.	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмове виконання завдань	4
Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Магазини. Покупки: продукти харчування, одяг, взуття, сувеніри.	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
		Презентація Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць. Виконання завдань.	Письмове виконання завдань	2	
Загальна максимальна кількість балів за 5 семестр				100
з них				
поточний контроль				48
самостійна робота				12
модульний контроль (ПКР, презентація)				40
Змістовий модуль 5. Метеорологічний прогноз. Підготовка ділової подорожі.				
Тема 9.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Метеорологічний прогноз	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць.	Письмове виконання завдань	2

Тема 10.	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Підготовка ділової подорожі	Усне/письмове виконання завдань	12
		Презентація Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць. Підготовка до проміжного контролю.	Письмове виконання завдань	4	
Змістовий модуль 6. Визначні місця країни, мова якої вивчається. Національні свята та традиції.				
Тема 11.	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Визначні місця країни, мова якої вивчається.	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмове виконання завдань	4
Тема 12.	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Національні свята та традиції.	Опитування, активна участь у виконанні практичних завдань	12
		Презентація Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць. Виконання завдань.	Письмове виконання завдань	2	
Загальна максимальна кількість балів за 5 семестр				100
з них				
			поточний контроль	48
			самостійна робота	12
			модульний контроль (ПКР, презентація)	40

Рекомендована література Іспанська мова

Основна

1. Baralo M., Geniss M., Santana E. Vocabulario : Elemental A1-A2 (Español lengua extranjera). – Madrid : Anaya, 2008. – 207 p.
2. Gonzáles Hermoso, J.R. Cuenot, Sánches Alfaro Практический курс испанского языка. Грамматика. – К. : Методика, 1998. – 272 с.
3. Marín Fernando, Morales Reyes Vente. Libro del alumno 1 (A1/A2). – Madrid : Edelsa Grupo Didascalía, S.A., 2019 – 184 p.
4. Marín Fernando, Morales Reyes Vente. Libro de ejercicios. – Madrid : Edelsa Grupo Didascalía, S.A., 2019 – 80 p.
5. Серебрянська А. О., Серебрянська Т. М. Іспанська мова для початківців. Підручник. – Вінниця : «Нова Книга», 2009. – 544 с.
6. Комарова Ж. Т. Испанский для всех : Учебник. – Москва : Издательство «Менеджер», 2002. – 464 с.
7. Курс испанского языка для начинающих. – Санкт-Петербург : «Издательство Союз», 2005. – 320 с.

Додаткова

8. Sueña. Libro del alumno. Nivel Inicial (A1-A2). – Madrid : Anaya, 2009. – 182 p.
9. Isabel Bueso, David Isa. Nuevo Prisma A2. Libro del alumno. – Madrid : Editorial Edinumen, 2013. – 167 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. Сайт ПНС імені С. Кузнеця. Дисципліна : Друга іноземна мова / Н. Прус. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5013>.
11. Іспанська мова вивчення іспанської мови українською. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ispanska.at.ua>.
12. Curso de español. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mansionspanish.com/cursobasico/ecurso00.htm>.

Німецька мова

Основна

1. Колбіна Т. В., Мельниченко Л. В. «Про бізнес німецькою мовою» Навчальний посібник. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2009. – 292 с.
2. Лукашова Л. В. «Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Німецька мова на кожен день» Навчальний посібник. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 292 с.
3. Курінна С. Д., Лукашова Л. В., Ципіна Д. С. Робочий зошит до посібника «Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Німецька мова на кожен день» – Харків : ВД ХНЕУ, 2010. – 142 с.
4. A. Buscha, S. Szita „Begegnungen“ Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch Sprachniveau A 1+: Leipzig: SCHUBERT-Verlag, 2000. – 239 с.
5. A. Hering, M. Matussek “Geschäftskommunikation“: Hueber, 2000. – 240 с.
6. A. Pollert, B. Kirchner “Das Lexikon der Wirtschaft. Grundlegendes Wissen von A bis Z“: Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2004. – 512 с.
7. C. Conlin “Unternehmen Deutsch”, “Klett International”, Stuttgart, 2000. – 216 с.

Додаткова

8. C. Fandrych, U. Tallowitz Klipp und Klar. Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch : – Stuttgart : Klett Verlag, 2000. – 224 с.
9. C. Fandrych U. Tallowitz. Sage und schreibe. Übungswortschatz Grundstufe Deutsch – Stuttgart : Klett Verlag, 2004. – 304 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. Netzspiegel Deutsche Landeskunde im Internet [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uncg.edu/~lixlpurk/NetzSpiegel/Netzspiegel.html.

11. Materialien zum Deutschunterricht [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch.
12. Deutsch als Fremdsprache [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.deutsch-als-fremdsprache.de

Французька мова

Основна

1. Miquel Cl. Vite et bien 1 – Niveaux A1/A2 – Livre + CD audio (cahier d'élève). – Paris : CLE International, 2013. – 192 p.
2. Duchamp D. La gestion des ressources humaines / D. Duchamp, L. Guery. – Paris : Nathan, 2013. – 160 p.
3. Mauger G. Cours de langue et de civilisation françaises / G. Mauger. – Paris : Librairie Hachette, 2000. – 242 p.
4. Hugot C., Kizirian M.V., Waendendries M. Autre ego+ / C. Hugot, M.V. Kizirian, M. Waendendries. – Paris: Hachette, 2014 – 224 p.
- Penfornis J.-L. Français.com. Intermediare. Livre de l'élève avec CD-rom / Jean-Luc Penfornis. – Paris: CLE International, 2012. – 167 p.
6. Попова И. Н., Казакова Ж. А., Ковальчук Г. М. Французский язык: Учебник для 1 курса институтов и факультетов иностранных языков. – 15-е изд., испр. и допол. – Москва, 2015. – 576 с.

Додаткова

7. Кобринец О. С. Французская грамматика: упражнения для тренинга и тексты с красной карточкой (Языковой тренажер). – Москва: Эксмо, 2016. – 144с.
8. Іноземна мова за професійним спрямуванням (французька мова) : тексти та завдання до самостійної роботи студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / уклад. І. В. Безугла. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 49 с.
9. Тексти та практичні завдання до самостійної роботи з курсу «Французька мова» для студентів I - III курсів усіх спеціальностей денної форми навчання / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2005. – 48 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. Сайт ПНС імені С. Кузнеця. Дисципліна : Друга іноземна мова / Н. Прус. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7066>.
11. Agence Universitaire de la francophonie. [Ressource électronique]. – Mode d'accès : <http://www.auf.org>.
12. Apprendre le français. TV5monde. [Ressource électronique]. – Mode d'accès : <https://apprendre.tv5monde.com/fr>